

DEBRECEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) Jellem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Függellen Kisgazdapárt helyiségénél) Jellemlet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Első jelentések a Népfront hatalmas tanácsválasztási győzelméről Óriási lelkesedéssel szavazott a magyar nép a békére, az ötéves tervre

ÜNNEPÜNK VOLT

A Szovjetunió ipari termelése 1950 első 9 hónapja alatt 22 százalékkal haladta meg az 1949-es év első 9 hónapjának termelését

A Szovjetunió Statisztikai Hivatalának jelentése

Egy újjongó ország győzelmes napja volt a vasárnap. Dolgozó népünk újabb, történelmi jelentőségű nagy győzelmet aratott a tanácsválasztásokon. A magyar dolgozó milliók a Népfrontra adták le szavazatukat, azokra az eszmékre, amelyeket a Népfront zászlajára tüzött ezen a választáson: a béke megvédésére, öt-éves tervünk végrehajtására, amelyet most már az új, a választott tanácsok s bennük a nép legjobbjai segítenek elő.

A lelkes hangulat, amely országoszerint a szavazást kísérte, mutatja, hogy dolgozó népünknek, akárcsak a szovjet népek, a választás örömmünnepe. Ünnepe annak, hogy a dolgozó milliók szavazatukkal erősebbé kövacsolták a nép egységét, hogy ez az egység újabb eredményekhez szolgáljon erőforrással.

Mire szavaztunk vasárnap? A tanácsokra, amelyek révén minden hatalom a dolgozó népe lett. A nép, amely soraihoz a legkiválóbbakat küldte be szavazataival a községi, a városi, a megyei tanácsokba. Nyugodtan adhattuk szavazatainkat a legjobbakra, akik munkahelyükön igazolták, hogy megbízhatunk bennük, hogy ők valóban azért fognak dolgozni, harcolni a tanácsokban, hogy ez az ország a dolgozók országa maradjon az idők végezetéig.

Az ötéves tervre szavaztunk vasárnap a Népfront listájával. Hogy még több iskola, kultúrház, óvoda és csecsemőotthon épüljön, hogy még több gépet, fényt, műveltséget kapjon a falu és hogy szép hazánkban a békés munka alkotó lázában teljen az élet.

A békére adtuk le szavazatunkat. Minden szavazat népünk egységét mutatta ki, kiállást a béke, nagyszerű építő munkánk mellett. Erezte ezt dolgozó népünk, azért sietett, hogy a nagy napnak már első óráiban eleget tegyen hazafias kötelességének és már ezzel is bizonyítsa békevágyát. Hiszen aminél vasárnap reggel siettek leszavazni a néphez hű dolgozó milliók, éppolyan gyorsan sietnek a béke védelmére.

A tanácsválasztások győzelmének örömeiben osztózik velünk felszabadítottunk, a hatalmas Szovjetunió, melynek győzelme a békehez a magyar népet a hála ezer szála fűzi. Velünk ünnepelnek a népi demokratikus országok népei és a mi győzelmünk segíti a kapitalista országokban elnyomott dolgozó milliók harcát is: győzelmünk örömét ők is átérzik.

A választási diadal a nyolczázmillió békétábor győzelmé-

A Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő Központi Statisztikai Hivatal közzétette a Szovjetunió népgazdaságának fejlesztését célzó állami terv teljesítésében 1950 III. negyedében elért eredményekről szóló jelentését.

A szovjet ipar, a mezőgazdaság, a közlekedés fejlődését, a beruházásokat, az áruforgalom fejlődését és a nép anyagi és kulturális színvonalának emelkedését 1950 III. negyedében a következő adatok jellemzik:

1. Ipari termelési terv teljesítése

A minisztériumok a termelési tervet 1950 III. negyedében az ipar-össztermelését tekintve a következőképpen teljesítették (százalékban). Vas és kohászati ipari minisztérium 101, szénipari minisztérium 102, olajipari minisztérium 104, villamos-energiaművek minisztériuma 99, vegyipari minisztérium 105, elektromos ipari minisztérium 105, telefon, távbeszélő, távírókészülékek gyártó ipari minisztérium 104, nehézipari minisztérium 103, gépkocsik és traktoripari minisztérium 103, szerszámgyártás minisztériuma 103, szerszámgyártás minisztériuma 99, építő- és ártóipari minisztérium 101, közlekedési-gépgyártás minisztériuma 102, mezőgazdasági gépgyártás minisztériuma 101, építőanyagipari minisztérium 106, fa- és papíripari minisztérium 95, könnyűipari minisztérium 105, gyapottermelési minisztérium 119, halipari minisztérium 93, hús- és tejipari minisztérium 101, élelmiszeripari minisztérium 105, szövetés és textilipari minisztérium 107, a közlekedési utak minisztériumának igazgatósága 104, az egészségügyi minisztérium igazgatósága 102, a filmügyi minisztérium igazgatósága 111, a kézműipari szövetkezetek 101 százalék.

Az 1950 III. negyedének termelési tervét a Szovjetunió ipari-össztermelését tekintve egészében 103 százalékkal teljesítette. Az 1950. év IX. hónapjára vonatkozó ipari termelési tervet szintén túlteljesítették.

A III. negyedében jelentős mennyiségben termeltek tervükön felül vasúti síneket, transzformátorokat és dinamógyártáshoz szükséges acélt, vascsöveket, vasárceket, színes fémeket, kábeleket, színes, olajat, benzint, petróleumot, Diesel-motor hajtáshoz szükséges üzemanyagot, tehergépjárműket, gépkocsikat, golyóscsapágyakat, fémvágó esztergapatokat, traktorokat, önjártású kombájnokat, lajtosító gépeket, szövőgépeket, égetett szódát, kauszokot, festékeket és más vegyi anyagokat, cementet, puha tetőfedő anyagokat, kerékpárokat, gramofonokat, varrógépeket, órákat, fényképezőgépeket, pamut-, len-, gyapjú- és selyemanyagokat, műselymet, húst, kolbászféléket, vegyi olajat, cukrot, tejet, bort, pezsgőt, sört, cigarettát és sok más iparcikket.

2. Az ipari termelés növekedése

A legfontosabb iparcikkek termelése 1950 III. negyedében az 1949 III. negyedéhez viszonyítva a következőképpen változott:

1950 III. negyedévi eredménye százalékban 1949 III. negyedéhez viszonyítva: Ontótvás 118, acél 117, hengerezett vas 114, vasúti sín 118, vasúti kocsi 114, réz 106, cink 121, ólom 120, szén 111, olaj 112, benzín 122, petróleum 110, Diesel-motor üzemanyag 141 százalék, természetes gáz 112 százalék, villamosenergia 115, fűtővonalon közlekedő villamosmozdonyok 142, fűtővonalon közlekedő tehervagon 111, te-

herautó 130, személyautó 144, autóbusz 138, golyóscsapágy 137, kohászati felszerelések 117, kotrógépek 122, gőzturbinák 162, emelődaruk és önműködő rakodógép 119, villamosmotorok száz kilowattig 116, villamosmotorok 100 kilowattal felett 114, fémvágó esztergapatok 114, szövőgépek 117, számológép 100, traktor 139, arató-esztrépa (kombajn) 149, traktorvontatású aratógép 150, traktorvontatású kultivátor 179, traktorvontatású kalcinált szoda 116, műtrágya 126, festékfélék 135, szintetikus kauszok 116, autógumi 128, megmun-

kálásra alkalmas fa 106, papír 121, cement 124, amlaküveg 107, fa 117, puha tetőfedőanyag 115, téglá 121, szabványházak 117, kerékpár 133, rádióvevőkészülék 127, gramofon 105, varrógép 126, óra 133, fényképezőgép 193, pamut 156, pamutszövet 103, lenanyagok 132, gyapjúszövet 110, selyemanyagok 121, bőrcipő 125, gumilábbeli 114, harisnya és zokni 127, hús 153, kolbászfélék 136, vaj 105, növényolaj 140, cukor 137, cukrászkészítmények 130, konzervek 131, tea 125, szappan 139, cigaretta 117, bor 187, pezsgő 148, sör 137.

A Szovjetunió egész iparjának össztermélete 1950. kilenc hónapja alatt a múlt év megfelelő időszaká-

hoz viszonyítva 22 százalékkal, 1950 III. negyedében pedig, 1949 III. negyedéhez viszonyítva 24 százalékkal emelkedett.

Az elterjedt technológiai folyamatok és tökéletesebb technológiai módszerek bevezetése, valamint az anyagvesztés és a hulladék mennyiségének csökkentése sok iparágban 1950. III. negyedében lehetővé tette a nyersanyag, az üzemanyag és a villamosenergia felhasználás további csökkentését.

Az ipar túlteljesítette az önköltség leszállítása tervét a III. negyedére kiszabott feladatot, 1950. III. negyedében az ipari termelés önköltsége hét százalékkal csökkent.

3. A kolhozok, a gép- és traktorállomások és a szovhozok a gabonaneműk és ipari növények betakarításának befejezése előtt állanak

A Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő állami termésközlő osztály adatai szerint: 1950-ben a gabonaneműk össztermése egyenlő volt a múltévi termésnyomvonalalal. Az Észak-Kaukázus egyszor körzetében és az ország néhány más körzetében kedvezően volt az időjárás a gabonaneműk számára. A gyapot össztermése az idén többszörösen meghaladja a múltévi termést. Magasabb a múlt évinél a cukorrépatermés is. Jó és kiegyítő a termés más ipari növényekben és burgonyában is.

Az idén sokkal rövidebb idő alatt végezték el az őszi terményfélék vetését. Október 15-ig 23 millió hektárral nagyobb területen végezték az őszi veteményeket, mint 1949. év ugyanilyen időpontjában.

Az őszi vetési munkákat nagyobb mértékben végzik és rövidebb idő alatt, mint 1949-ben. A kolhozok és szovhozok földjein október 19-re hétmillió hektárral nagyobb területű őszi szántókat felmántottak, mint 1949 hasonló időpontjában.

1950. III. negyedében a mezőgazdasági felszereléssel való ellátása is. Idén 9 hónap alatt a mezőgazdaság 130 ezer traktort (15 lőeres traktorra átszámítva) 33.000 kombájnt (ezek között: 16 ezer önjártású, 66 ezer tehergépkocsit, 1.300.000 egyéb mezőgazdasági gépet és eszközt) kapott. A kolhozokban jelentősen emelkedett a mezőgazdasági munkák gépesítése. A gép- és traktorállomások 1950. eddigi elterjedtsége alatt a kolhozokban 18 százalékkal több munkát végeztek, mint 1949-ben. A kolhozok és szovhozok a közösségi használati tárgyakkal kapcsolatos feladatait teljesítve tovább növelték jószágállományukat. A kolhozokban a közösségi állatállomány 1949. október 1-től, 1950. október 1-ig a következőképpen növekedett: Szarvasmarha 11 százalékkal,

ezen belül a tehénállomány 19 százalékkal, a sertésállomány 41, juh és kecske 15, lo 17 százalékkal. A kolhozok baromfiállománya 63 százalékkal emelkedett.

A Szovjetunió szovhozügyi minisztériumának szovhozaiában a jószágállomány 1949 október 1-től 1950 október 1-ig a következőképpen növekedett: Szarvasmarha 15 százalékkal, ezen belül a tehénállomány 17 százalékkal, a sertésállomány 39, a juh- és kecske 13 és a loállomány 20 százalékkal.

4. A vasúti, folyami és tengeri szállítási teherforgalmának növekedése

A vasúti szállítási nap: átlagos teher szállítási tervét 1950 III. negyedében 102 százalékkal teljesítette. Az átlagos vasúti teher szállítási az 1950. év III. negyedében 13 százalékkal növekedett, 1949 III. negyedéhez viszonyítva.

1950. III. negyedében a folyami szállítási 103 százalékkal teljesítette tervét. A folyami szállítási teherforgalma az 1950. év III. negyedében, 1949. III. évnegyedéhez viszonyítva 20 százalékkal növekedett.

A tengeri szállítási 97 százalékkal teljesítette teher szállítási tervét. A tengeri szállítási teherforgalma az 1950. év III. negyedében, 1949. III. évnegyedéhez viszonyítva 7 százalékkal növekedett.

5. A népgazdaság beruházásainak növekedése

A Szovjetunió népgazdaságának beruházásai 1950-ben jelentősen növekedtek 1949-höz viszonyítva. 1950 első 9 hónapjában a beruházások összmenyisége 1949 első 9 hónapjához viszonyítva 125 százalékkal, az egyes iparágak beruházásai

is az imperialisták felett. Minden debreceni és hajdú-bihari dolgozó Népfront-szavazata ennek a békétábornak erejét növelte. Ezért történelmi jelentőségű a tanácsválasztási győzelem. A diadal fölötti örömmünk azonban ne keltsen öncélúságot és ne kívánjunk megpihenni. A béke megvédéséért újabb és újabb harcok kell vívniunk, de harcunk mind könnyebb és könnyebbé válik az olyan világraszóló győzelmek után, mint amilyen ezen a gyönyörű őszi vasárnapon született.

GYŐZELEM!

Napsugaras, szép ünnepnapra ébredtek vasárnap reggel a dolgozók szerte az országban. Ünnepet ült az egész ország. A nap ünnepi jellege a külsőségeken is kifejeződött. Nem volt az országnak olyan városa és falva, amelyet ne díszített volna nemzetiszínű és vörös zászlóerdő, amelynek utcáin ne dobogtatott volna transzparenszeket a szél. A házak homlokzatán a békétábor bücs vezérének, Sztálin generalisszimuszának és dolgozó népünk szeretett vezérének, Rákosi Mátyásnak arcképe.

Az ország minden községében városában a kora reggeli órákban vidám, boldog emberek siettek a szavazóhelyiségek felé, ahol ünneplő, táncoló fiatalok fogadták a választókat. Egy dal hullámzott végig az országban: „A békétábor legyőzhetetlen”. A békétábor erősítik a dolgozók nap mint nap munkapadjainál, a földet, az irdaslatok mellett s a békétábor erősítette a magyar dolgozó nép vasárnapi harcos seregszenléjével, a tanácsválasztásokkal.

Uj esztét vártak meg győzelmesen ezen a napon a magyar dolgozók, amikor a Magyar Dolgozók Pártja vezette Függetlenségi Népfrent zászlaja alatt felsorakoztak és a békére, az ötéves teret adták szavazatukat.

Igy szavazott le Rákosi Mátyás, dolgozó népünk szeretett vezére

Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára, miniszterelnökhelyettes, a Függetlenségi Népfrent Országos Tanácsának elnöke, délelőtt félkilenc órakor az Ajtósi Dürer-úti iskolában lévő szavazókörzetben szavazott le. Az iskola előtt a Thököly-úti diákszálló növendékei énekeltek és táncoltak. Egyszerű hurra, lelkes éljenzés hangzott fel, amikor megérkezett Rákosi Mátyás és felesége. A szavazóhelyi-

ségben Rákosi Mátyás és felesége bemozdják a névjegyzék sorszáma: 540, 541, átveszik a szavazólapokat, majd bemennek a fülkébe. Rövid idő múlva a szavazatszedő bizottság előtt urnába dobták a szavazatukat tartalmazó borítékot.

Ezután két úttörő vörös szekfücsököt adott át Rákosi Mátyásnak és feleségének, majd Páncél Pálné, a Dunaújvárosi Iljusz munkása üdvözölte Rákosi Mátyást.

Ma délután hirdetik ki az eredményt

A belügyminisztérium választási csoportja jelenti:

Vasárnap este az ország minden városában és községében teljes rendben befejeződött a szavazás.

Az ország dolgozó népe lelkes ünnepekkel, lampionos felvonulásokkal, kultúrrendezvényekkel ünnepelte a Népfrentnek a tanácsválasztásokon elért hatalmas győzelmét.

A dolgozó milliók ünnepeit győzelmeink szervezőjét, a Magyar Dolgozók Pártját és népünk szeretett vezérét, Rákosi Mátyást.

A szavazatok megszámlálása az éjszaka folyamán az egész országban tovább folyt. A választás országos végeredményének kihirdetése ma, kedden délután történik meg.

Hétén reggel 5 óráig Budapest összesen 587.317 szavazatot számláltak össze. Ebből 578.507 szavazat esik a Népfrentre, 3674 szavazat a Népfrent ellen, 5136 szavazat érvénytelen.

A megyékben megszámláltak eddig 1.736.546 szavazatot. A Népfrentre 1.705.288 szavazatot adtak le, 13.145 szavazatot a

Népfrent ellen, míg 18.133 szavazat érvénytelen.

Az ország szavazóköreiben folyik a szavazatok összeszámlálása. Eddig összeszámlált szavazatokból megállapítható hogy a választók örösi többsége a Népfrentre adta le szavazatát.

Debrecen és Hajdú-Bihar első eredményei

Feltörték az urnák pecsétjét és már vasárnap este megkezdtek a szavazatok összeszámlálását. Az országos eredményeken belül Debrecenben is elsöprő győzelmet aratott a Népfrent.

Az első részlet eredmény: Debrecenben 16 körzetben 12.277 fő szavazott le. A névsorban felvettek 96,3 százaléka. Ebből a Népfrentre szavazott 11.900 a leszavazottaknak 97 százaléka.

A berettyóújfalui járás községei közül Bakonszeg, Nagyrábé, Csökmő, Zsáka, Furta, Berettyóújfalui és Sáp dolgozói közül 16.903-an szavaztak le, a névjegyzékbe felvettek 98,2 százaléka. Ebből 16.697-en a Népfrentre szavaztak, ami 98,5 százalékos eredménynek felel meg.

A püspökladányi járásban Nádudvar, Kaba, Tetétlen, Püspökladány és Földes dolgozói közül 15.867-en adták le szavazatukat. Ez a választói névjegyzékbe felvetteknek 97,8 százaléka. Ebből 97 százalékos szavazott a Népfrentre.

A központi járásból Józsa, Téglás, Vámospéres, Nyirábrány, Fülöp és Hajdúszoboszló 23.348 választópolgára szavazott le, amely a névjegyzékbe felvetteknek a 97,9 százaléka. Ebből 23.108-an a Népfrentre szavaztak. Ez 98,8 százalékos eredménynek felel meg.

A járási versenyében a polgári járás lett az első. Négy órára leszavazott minden község a járásban.

A múlt év első 9 hónapjához viszonyítva a kőve-kőve alakultak: Kohászati ipar 114, szénbányászat 108, olajipar 130, villamoserőművek 134, gépgyártás 111, építőanyagipar 116, könnyű- és élelmiszeripar 113, gép- és traktorállomások és szovhozok 168, szállítás 125, lakóházépítés 120 százalék.

1950-ben az élenjáró technikával felszerelt építőipar tovább fejlődött.

6. Az áruforgalom fejlődése

Az 1950. év III. évfolyamában a szovjet kereskedelem tovább fejlődött. Az állami és szövetkezeti kereskedelem kiskereskedelmi áruforgalma az 1950. év III. évfolyamában az 1949. év III. évfolyamához viszonyítva 33 százalékkal növekedett.

Az 1950. év III. évfolyamában az élelmiszerellátás 1949. III. évfolyamához viszonyítva 30 százalékkal növekedett. Az egyes cikkek eladása az alábbi növekedést mutatja: Hústermékek 33, állati zsiradék 52, növényi zsiradék 12, hal 17, cukor 32, cukrászkészítmények 40 százalék. Az iparcikkek eladása még nagyobb mértékben növekedett, mint az élelmiszerellátás.

1950 III. évfolyamában iparcikkek

A végrehajtott építő- és szerelőmunkálatok összmennyisége az 1950. év első 9 hónapja alatt az 1949. év első 9 hónapjához viszonyítva a következőképpen alakult: gépgyártás 134, könnyű- és élelmiszeripari minisztérium 114, olajipari minisztérium 121, villamoserőművek minisztériuma 139, nehézipari üzemek építésének minisztériuma 119 százalék.

ből 37 százalékkal adtak el többet, mint 1949. III. évfolyamában. Az egyes cikkek eladásának növekedése a következő: pamutszövet 33, gyapjuszövetek 36, selyemszövetek 39, konfekció készítmények 41, kötőszövetek 33, női és férfi harisnyák 48, bőrcipők 50, házi szappan 52, piperezappan több mint kétszeres és illatszerezeti készítmények 34 százalék. A kerékpáreladás 1950. III. évfolyamában az 1949-es év III. évfolyamához viszonyítva 40 százalékkal növekedett. Motorkecsképárokból több mint másfélszer adtak el többet, mint a múlt év megfelelő évfolyamában. Zseb- és karórákiból 10 százalékkal, varrogépekből 40 százalékkal és rádiókészülékekből 27 százalékkal többet.

7. A munkások és alkalmazottak létszámának és a munka termelékenységének emelkedése

A Szovjetunió népgazdaságában dolgozó munkások és alkalmazottak létszáma 1950. III. évfolyamában 2.400.000-el volt több, mint 1949. III. évfolyamában. Az iparban, a mező- és erdőgazdaságban, az építkezéseknél és a szállításban dolgozó munkások és alkalmazottak létszáma majdnem kétfélszeresére, a tanítókban, tudományos kutató- és gyógyintézményekben dolgozók létszáma 300.000-rel növekedett.

A vasúti, ipari és bányászati tanítók elvégzése után 220.000 fiatal képessített munkás került az iparba, az építéshez és a szállításhoz a III. évfolyamban.

8. Kultúra fejlesztése és egészségvédelem

1950-ben a főiskolákat és technikumokat, a magántanulókat is beleértve, 500.000 fiatal szakember képezte el, köztük 236.000 mérnök, technikus, agrónomus, közgazdász és más szakember, az ipar, építkezés, szállítás, mezőgazdaság és az államgazdaság számára, valamint 264 ezer tanító, orvos és más kulturális és egészségügyi szakember.

A folyó tanévben a főiskolákra és technikumokra a magántanulókat is beleszámítva, újból kb. 800.000 hallgatót vettek fel. Ezekből a főiskolákra 350.000 és a technikumokra 450

ezer hallgatót.

A könyvtudás 1950 első 9 hónapjában a múlt év megfelelő időszakához viszonyítva 16 százalékkal emelkedett.

1950 nyarán ötmillió gyermek és serdülő korú ifjú pihent üttörőtáborokban, gyermekszanatóriumokban és turista menedékházakban. Jelentős mértékben kibővült a sanatóriumok és üttörők hálózata. A folyó év III. évfolyamában kb. 15 millió ember vette igénybe a munkásoknak és alkalmazottaknak járó fizetési szabadságot.

A Biztonsági Tanács elfogadta Malik javaslatát a főtitkár jelölésére vonatkozó tanácskozásokat

Newyork, (TSzSz) A Biztonsági Tanács szombaton zárt ülésen folytatta az ENSZ főtitkára kinevezésével kapcsolatos kérdés tárgyalását. Az ülés lezárásán Rau India megbízottja szavazta azt a javaslatát, mely titkos jelölést indítványozott. Ujságírók körében rá mutatnak, hogy India javaslatát az Egyesült Államok küldöttségének közvetlen nyoma sára vont vissza. Rámutatnak, hogy az amerikai küldöttség azért törekszik az ENSZ főtitkári tisztségére történő titkos jelölés megakadályozására, mert attól tart, hogy titkos jelölés esetében a kis országok képviselői nem fogják alávetni magukat az amerikai diktatumnak és nem fogják támogatni Trygve Lier, az amerikai pártfogóját. A Biztonsági Tanács szombati ülésén kifejezésre jutott az a felháborodás, melyet az amerikai küldöttség megfélemlítő mód szerű keltettek.

Miután India képviselője visszavonta javaslatát, az elnök, Ausztin sietve indítványozta, közöljék a közgyűlés elnökével, hogy a Biztonsági Tanács nem tett semmiféle javaslatot a főtitkári

tisztségre történő jelölésre. Malik Ausztin javaslata ellen foglalt állást és javasolta, hogy a Biztonsági Tanács állandó tagjai folytassanak tanácskozást egymás között az ENSZ főtitkári tisztségére történő jelöléssel kapcsolatban.

A Biztonsági Tanács többsége elfogadta a Szovjetunió javaslatát. Az Egyesült Államok képviselője sem mert a javaslat ellen szavazni és Anglia, Jugoszlávia és Norvégia képviselőjével együtt tartózkodott a szavazástól.

A koreai néphadsereg hadijelentése

Moszkva: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága október 22-én közli: A népi hadsereg egységei valamennyi arvonon ellenállást fejtenek ki a támadó amerikai és dél-koreai csapatokkal szemben. A népi hadsereg egységei kemény utcai harcokat vívtak Föngjang városában. A keleti partvidéken, Hamhjinól északra és északra a népi hadsereg egységei az ebben a térségben támadó számbeli fölényben lévő ellenség némileg összeszorította.

Október 26-a és november 8-a között tartják alakuló gyűlésüket a helyi tanácsok

Néhány nap múlva a helyi tanácsok megtartják alakuló ülésüket. Ez alkalommal adják át a választási bizottságok a megválasztott tanács tagoknak és póttagoknak a megbízó leveleket.

Leghamarabb október 26-án és 27-én a községekben és városokban tartják meg a kerületi tanácsok megalakulására október 30-án és 31-én körül sor, a budapesti városi tanács pedig november 3-án alakul meg.

Örömnépe Debrecenben

Vasárnap este, amikor a rádió már közölte a Népfrent győzelmének első eredményeit, Debrecen dolgozói és az ifjúság lelkes örömnépe gyűlt össze az Arany Bika nagytermében. A hatalmas színpadot elborította a vörös és nemzetiszín drapéria. A széksorok megteltek a kipirult arcú, boldog dolgozókkal.

Lelekes taps köszöntötte az egymásután színpadra lépő kultúr csoportokat, az énekeseket, a táncosokat, a zenekarokat, amelyek egész napon át fáradhatatlanul járták a várost és mindenütt kulturműsorral szórakoztatták a szavazóhelyiségek előtt a választókat.

A rendőrszencar pattogó induló vezeték be az örömnépe műsorát. Felviharzott a taps, amikor a bemondó a Népfrent győzelmét bejelentette. Azt a győzelmet, amely a béke véd-

Miskolc város négy kerületében alakulnak meg a választott helyi tanácsok.

A városi és járási tanácsok október 30-án és 31-én alakulnak meg.

A megyei tanácsok november 8-án tartják meg alakuló ülésüket.

Budapesten a kerületi tanácsok megalakulására október 30-án és 31-én körül sor, a budapesti városi tanács pedig november 3-án alakul meg.

mében új fegyverünk. Tvardovszkij-nak a béke védelméről szóló verse felvitték el az est közönségében a harcos békekarát, Horváth Nelli, az Elektromos Művek dolgozója szavalt hatatosan. A Vagongyár énekkarának büszke éneke szállt. Alexandrov kórusát énekeltek, majd a „Dal a békéről” ragadta magával a közönséget. Egymás után léptek színpadra a népi táncosok: a Dohánygyár, az OTI, a Magasépítési NV táncosai a Maxim Gorkij táncosport fergeteges taps köszöntötte őket színes, lendületes, friss kedvvel járt táncuk után. A színház művészei is közreműködtek ezen az örömnépen. Dalmady Géza a „Szabadság-dallal”, Homthy Irén két orosz népdallal, Lejtényi Éva egy Izzakovszkij-verssel, T. Szabó László Rajeszki: „Két tőrkep” című költeményének erőteljes tolmácsolásával, Fazekas Zsuzsa pedig Petőfi egy vidám versének kedves előadásával aratott sikert.

Hallottunk csasztuskákat is ezen az ünnepen. A tanácsválasztásokat előkészítő felvilágosító munkában a szolgálatot tettek a régi, ismert dallamokra írt új szövegek. A csasztuskáéknélben példát adott a rendőrség, kis énekkaruk pergő, öltetes csasztuskával szórakoztatta a szavazókat a körzetekben, este az Arany Bika színpadán is nagy sikerük volt. A DVV csasztuskáját Beke Antal énekelte a villamosvasút dolgozói közül kikerült zenészek kísérték.

A Villangyár, illetve a Vagongyár kultúrportjából Selanga Margit és Mezei Magda énekszáma, meleg taps kísérte, meg is kellett újránjók számaikat, a sikerben osztozott velük a villanygyári trió három tagja: Torján Tibor; Mihálka Tibor, Gebei Gyula.

Az örömnépe hangulatának megfelelően a Magyar-Szovjet Társaság népi táncosportjának tüzes, szíveslélekkel járt tánc fejezte be a műsort.

Igy gyozott a Népfront Hajdu-Biharban

A hajdu-bihari falvak és városok dolgozó parasztsága az őszi vetés időelőtti elvégzése után ünneplőbe öltözve várta a tanácsválasztás nagy napját. Sorra járultak a szavazóurnák elé, hogy szavazatukkal is kifejezésre juttassák elszánt békeakarataikat. Igazi örömnappal volt a falvakban, tanyákon a szavazás.

Az ország legnagyobb állami gazdaságában, a Hortobágyon is megmozgatta a dolgozókat a tanácsválasztás. A feldiszipelt szavazókörzetekben csoportosan vonultak a hortobágyi állami gazdaságok dolgozói. Fél nyolc óra előtt már minden hortobágyi dolgozó leadta szavazatát. — A tanácsválasztás után — mondotta Bíró Sándor hortobágyi állami gazdasági dolgozó, még tovább fokozzuk munkateljesítményünket.

Zászlók alatt...

Földes országos hírnévre tett szert a terménybegyűjtésben elért kiváló, élenjáró eredményével. A földesi dolgozó parasztok a választásban is első akarnak lenni. Végh Sándor 15 holdas középaraszt, tanácsagjelölt — aki a terménybegyűjtési versenyt is előindította —, a körzetében elsőnek adta le szavazatát. Lelkesen szavaztak a földesi dolgozó parasztszervező csoport tagjai együttesen zászlók alatt vonultak szavazni. Végh Sándor dolgozó középaraszt ezeket mondta a szavazáskor: — Minden szavazóedülával, leadott szavazattal a dolgozó nép hatalmát erősítjük, ezért kérem minden dolgozó társamat, hogy minél előbb szavazzon le. A szavát megfogadták, követték a földesi lakosok, délelőtt 10 órakor a szavazók 80 százaléka már leadta szavazatát a Népfontra.

Hajdúnánáson zászlók alatt virágokkal díszített szekerek, vidám néptáncok és zenezőkkel vonultak fel a hajdúnánási termelőszövetkezeti csoportok tagjai. 8 órakor a hat termelőcsoport minden dolgozója lezavazott. Ezután a termelőcsoportok tagjai felvilágosító, nevelő munkára indultak. Szalóci Sándor csoporttag bekopogtatott Adám Miklós kisparaszt házába, aki feleségével együtt csak ebéd után akart szavazni. A beszélgetés után hamar megváltozott Adámék elhatározása. Örömmel mentek még délelőtt szavazni és másokat is biztattak. Igyekezniük szomszédok, minél hamarabb lezavazni.

A tanács a mi ügyünkért, a mi szebb jövőnkért dolgozik, a békétábról erősíti minden szavazatát...

Magyarok, románok együtt szavaznak

Mezőpéterd Hajdu-Bihar határszéli kis községe, a román-magyar határ mentén fekszik. A kis községben román és magyar parasztszervezők egyetértésben élnek és dolgoznak. A választás is a román és magyar barátság jegyében folyt le, a testvéri és baráti népek összefogását jelképezte.

3 oldal

1950 október 24.

Magyar és román dolgozó parasztsága együttesen, összefogókedvvel vonultak az urnák elé. Mezőpéterd jelentősége a községek közül, a község lakossága 100 százalékban eleget tett hazafias kötelezettségének: lezavazott a község minden dolgozója.

Nagyléta kettős ünnepe

Az autó mint egy sötét torpedó fúrja be magát a hűvös bihari éjszakába. Fények gyúlnak előttünk. Nem városok lámpái, riadt jószágokat terel a nyáj őrzője, szemük foszforosan világol, majd arrébb nyúl iramodik a fénykéve előtt, aztán a villany meleg fénye piroslik előttünk: Nagyléta.

A községben faklyás meacét tart velünk szembe. Zászlókat, feliratokat hoznak a fiatalok, Lelkes énekhangok szárnyalnak a levegőben. A tanácsválasztásra készül Nagyléta minden dolgozója.

A községben azonban más helyen is lelkes készülődés folyik. A mai napon adják át a MOKÉP dolgozói a nagylétaiaknak újjáépített mozijukat.

A moziátadás nem menti minden zökkenő nélkül.

— Nehéz még a feladatunk — mondotta Csomor Tamás, a MOKÉP tiszántúli kerületének igazgatója —, még nagyon sok helyen ütközünk ellenállásba. Így a mozi előcsarnokát csak az utolsó pillanatban tudtuk szabaddá tenni. Egy italmérés tanyázott benne és tulajdonosai semmiféle felszólításra sem voltak hajlandók a helyiséget kiüríteni.

Valóban. Az utolsó székeket és asztalokat éppen érkezésünkkel rakták át a szomszédos szobába. De amint a kocsma kiköltözött, máris takarították a szobát és megkezdődött a dekorálás. Mindenki kivette a részét ebből a munkából, elsősorban Csomor Tamás, meg a jövő mozilátogató közönsége, a fiatalok.

Szinte bízhatatlannak látszott, ami a szemünk előtt játszódott le. Fél hétkor érkezünk meg Nagylétára. Akkor még a székeket ácsolták össze a nézőtérben, a moziigépet állították be, a kályhát helyezték üzembe, akkor végezték el az utolsó simításokat a kőművesek és a festők és mindezek ellenére pontban fél kilenckor a helyén állt a közönség és a piros dekorációval ékesített asztalál Barát Pál, a Magyar Dolgozók Pártja járási agitációja és propagandafelügyelője megartotta a moziavatató beszédet.

Egyszerű szavakkal utalt arra, hogy a mozi milyen jelentős változást hoz majd Nagyléta életébe. „Legfontosabb művészet számunkra a film” — mondotta Lenin és a nagylétai dolgozók is így becsülik meg új mozijukat. Régen is volt Nagylétán mozi. Csak éppen látni nem lehetett benne rendesen. A magyarnál beszélő filmeket pedig érteni sem lehetett, olyan rossz hangszóró működött.

— Ma már csak itt a mozihoz látom őket. És jólesik arra gondolni, hogy innen hazatérve, feleségem meggyerekeim vannak a termelőcsoportban. Nem hideg lakásban, szárazkenyér vacsorára. A termelőcsoportban jólét köztünk él. Ezért az életért, gyermekeim jövőjéért adom le én is a szavazatomat a Tanácsokra...

Ugyanezen a napon Deereken is moziavatott a falu. Itt az új magyar filmgyártás büszkeségét, mai életünk napsugaras derűjét sugárzó új filmet, a „Dalolva szép az élet”-et mutatták be. Tomboló lelkesedés kísérte a film szobnól-szebb, derűs jeleneteit és a községben még másnap is a film hatása alatt állottak az emberek.

Olyan nagy volt az érdeklődés, hogy sokan jegyhez sem jutottak. De a MOKÉP ezután két előadással többet játszik a falvakban is, mert világosan lemérhetjük, hogy az életszínvonal emelkedése mellett, hallatlan mértékben megnőtt dolgozó népiünk kulturális igénye is és ezt falun elsősorban a mozi, a MOKÉP dolgozói hivatottak kielégíteni.

A két moziavatás fényes bizonyítéka annak újra, hogy a dolgozó nép állama nem csak ígér, hanem minden ígéretét tettekre változtatja. És ezek a tettek egyre ragyogóbb jelentésű jövőt formálnak falun, városban egyaránt.

Mellettem a Vörös Csillag-termelőcsoport egyik tagja, Makai Sámuel ült a moziában. Mikor tetőfokára hágott az úri-muri, mikor öles lányokkal égett a Szakmári-kúria, esendesen megszólalt: — Igy mentek el mind. Igy égett el az egész rothadt, régi úri világ. Soha többé nem jön vissza, nem fújja erre a szél még a pernyéjét sem. Én is láttam ezt a ren-

A prágai külügyminiszteri értekezlet résztvevőinek közös nyilatkozata Nyugat-Németország újrafelfegyverzésével kapcsolatban

A prágai külügyminiszteri értekezletről kiadott nyilatkozat a békeharc fontos dokumentuma. Ismét megnyugvást és biztonságérzést látunk a legyőzhetetlen Szovjetunió és a mögötte felsorakozó békeszerető országok egyperce sem szüntetik be a kemény harcot a béke megvédéséért, azonnal és következtelenül lépnek az imperialisták tervei és megmutatják az utat a kérdések békés megoldására.

— Az USA, Nagy-Britannia és Franciaország külügyminiszteri newyorki tanácskozásai után nyíltan bejelentették Nyugat-Németország újra felfegyverzését. A newyorki határozatok „mozgó rendőri kötelek” leple alatt előirányozták a német fasiszta hadsereg újjászervezését, a nyugatnémet hadipar gyorsított kibővítését.

A nyugatnémet „munkásosztályokat”, ipari rendőri alakulatokat, sőt a tűzoltókat is a legmodernebb amerikai fegyverekkel fegyverzik fel.

Ezt leplezi le a prágai külügyminiszteri értekezlet és rámutat arra, hogy a nyugati nagyhatalmak megszüntették az aláírásukkal megpecsételt potsdami egyezményt. Ezen túlmenően azonban, mint a béketábor minden határozata, a prágai külügyminiszteri értekezlet is világos és konkrét javaslatokat tesz, amelyek alkalmasak arra, hogy véglegesen rendezzék a német kérdést. A prágai értekezlet javaslatai egész Európát, az egész világot érintik. A magyar nép is őszinte örömmel fogadja a prágai nyilatkozatot és teljes mértékben helyesli az ott hozott döntéseket.

A nyilatkozat

A Szovjetunió, Albánia, Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Románia, Magyarország és a Német Demokratikus Köztársaság külügyminiszterei szombaton este Prágában megtartott befejező ülésükön nyilatkoztak: fogadták el a három nyugati imperialista hatalom képviselőinek newyorki értekezletén hozott, Nyugat-Németország remilitarizálására vonatkozó határozatával kapcsolatban.

A nyilatkozat négy pontban elemzi az USA, Nagy-Britannia, Franciaország kormányainak a német kérdéssel kapcsolatos newyorki külhatározatait, majd összefoglalja azokat a halaszthatatlan intézkedéseket, amelyek az európai béke és biztonság érdekében — figyelembevéve a német nép jogos törekvéseit Németország ügyeinek mihamarabbi békés rendezésére — szükségesek.

Európa békéjének és biztonságának megvédésére, összhangban a német nép jogos törekvéseivel, a prágai értekezleten résztvevő külügyminiszterek halaszthatatlannak tartják, hogy: először az USA, Nagy-Britannia, Franciaország és a Szovjetunió kormányai nyilatkozzanak tegyerekek közzé arról, hogy nem engedik meg Németország remilitarizálását és bármilyen agresszív tervbe való bevonását és következtelen megvalósítják a potsdami egyezményt azzal, hogy biztosítják a feltételeket egységes békeszerető, demokratikus német állam létesítéséhez; másodsorban meg kell szüntetni az összes korlátozásokat, amelyek gátolják a német békegazdaság fejlődését és nem szabad megengedni a német hadipotenciál felújítását; harmadsorban: hogy haladéktalanul békeszerződést kössenek Németországgal a német állam egységének visszaállítását alapján a potsdami egyezménynek megfelelően, azzal a kikötéssel, hogy az összes hatalmak megszálló csapatait a békeszerződés megkötésétől számított egy éven belül ki kell vonni Németországból;

negyedsorban: Kelet- és Nyugat-Németország képviselőiből paritásos alapon össznémet alkotmányozó tanácsot kell alakítani, amely előkészíti az ideiglenes, demokratikus, békeszerető, szuverén és össznémet kormány megerősítését és az erre vonatkozó javaslatokat együttes jóváhagyás céljából a Szovjetunió, az USA, Nagy-Britannia és Franciaország kormányai elé terjeszti és amelyet az össznémet kormány megalakulásáig be kell vonni a békeszerződés kidolgozásával kapcsolatos tanácskozásokba. E javaslatokkal kapcsolatban megfelelő körülmények között közvetlenül ki lehet kérni a német nép véleményét.

A Szovjetunió, Albánia, Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Románia, Magyarország és a Német Demokratikus Köztársaság kormányai a maguk részéről mindent elkövetnek, hogy a béke és nemzetközi biztonság megszilárdításának érdekében megkönyítsék a halaszthatatlan feladatok megoldását.

Péter püspök nyilatkozata a tanácsválasztásról

Péter János, a tiszántúli református egyházkerület püspöke a 12-es szavazóhelyiségben szavazott családjával együtt.

Péter János püspök kis leányai is résztvevtek a választási munkákban az úttörők között. A 12 éves Judit köszöntötte a 28-as szavazókörben az első szavazót, Nagy Sándort. A 9 éves Teréz Ágnes az útbagazító úttörők között volt, a 7 éves Mária pedig arra vigyázott, hogy a 28-as szavazóhelyiségben ötösével menjenek be a választók...

Péter püspök a választás eredményének nyilvánosságra kerülése után így nyilatkozott:

— Határozottan erővel mutatja meg a magyar nép egységét a béke védelmében és a nép felemelke-

déséért való küzdelemben a helyi tanácsok választásán.

— Öröm és megelégedés számomra, hogy én is tagja vagyok Hajdu-Bihar megyei tanácsának. A tanácsok személyében új munkások kapcsolódnak be a szocializmus építésébe és ez nekem szerény munkatársá kívánok lenni. A népből való tanácsok vezetésével a községek és városok dolgozói még eredményesebb termelő munkával erősítik a békétábrót.

— A tanácsválasztások után együtt készülünk II. országos békekongresszusunkra. A kongresszus a magyar nép erejét és elszántságát, békéért és szabadságért, függetlenségéért és az öt éves terv megvalósításáért, az ország egységéért, a béke védelméért és a nép felemelke-

Végig a lelkes ünneplő városban a választások napján...

Reggel fél hét óra körül más napokon a gyárakba, üzemekbe, hivatalokba siető dolgozókkal jeli a Nagybármány környéke. — Utasok haladnak kifelé, befelé. — Most valahogy csendesebb az utca: de egyszerre elvénedni kezd. A Petőfi-éren, az egyre szépülő park előtt fiúk, lányok énekszava hallik: „Hegyek-völgyek között zakatol a vonat — Országosan választják a helyi tanácsokat”. Vidám, bájos csoportok alakulnak. Vidám, boldog arcok, akik ünnepre készülnek. Kezdődik a tanácsválasztás történelmi napja. Zeneszereplő hallgatóság. — Egyszerre magyelevedni kezd. De minden percen utcajára, pezsgő élénk élet uralkodik minden szavazókörzet előtt. Megkezdődött a szavazás.

Az újságíró, hogy átfogó képet tudjon adni végigjárja a körzeteket. Meglátja a jegyzőfüzetet, a nagy nap apró eseményeit lerögzítő bejegyzésekkel. Ami látunk, hallunk, íme itt adjuk:

A KÜLSŐVÁSÁRTÉREN. A Műszaki Középiskola épületében a 74-es szavazókörzet foglalt helyet. Itt a Széchenyi-út és környékén, a Vargakert egy része szavazott. Hargorósi úton ad műsort a szavazókörzet. Éppen a rendőrség kihívó erőkből álló külföldi járőrök jászok hangjait, táncol a közönség, a sok igazságügyi dolgozó ebben a körzetben végeznek felvilágosító, agitációs munkát: most is itt tartózkodnak dr. Valentiny Tibor jtkár vezetésével. Boldogan nézik, hogy öntölenek a szavazók. Mindenki siet, mindenki elszorítja a helyét.

34 ÉVES idős asszony tipog be. Kórodi Sándorné: Hallk nagyon mondja: — Mindenki elment a házból szavazni, engem otthagytak, hogy gyenge vagyok, fekéldőm kell. De én nem akarok kimeradni: szavazni akarok! Úrnapnap ez neves tudom, hogy fiam, unokám szobba jövőjé, formálja a tanács.

Az idős asszony a szomszédja támogatásával előtérre és megfogott az arca, könnyű volt a szemem, amikor az urnába dobta szavazóját. Ebben a körzetben az első szavazó Rozsnyói Sándor bádogos dolgozó, Nyugati-utcai lakos volt.

A 23. SZAVAZÓKÖRZET a Széchenyi-utca végén van a Vizgaldokodási hivatali helyiségben. Itt már fél 7-kor megjelent egy trakoros lány és először akart szavazni. Türelmetlen volt, hogy még nem nyitották a szavazóhelyiséget. „Házból” nem számít a szavazás. Itt is csupa boldog, örömteli arc fogadott, sorban álltak, de senki sem türelmetlen, senki sem ideges. Úrnap a hangulat.

A HUNYADI ÚTCÁN. A 27-es szavazókörzetben, a Petőfi-út mellett a Széchenyi-út és környékén, a Vargakert egy része szavazott. Hargorósi úton ad műsort a szavazókörzet. Éppen a rendőrség kihívó erőkből álló külföldi járőrök jászok hangjait, táncol a közönség, a sok igazságügyi dolgozó ebben a körzetben végeznek felvilágosító, agitációs munkát: most is itt tartózkodnak dr. Valentiny Tibor jtkár vezetésével. Boldogan nézik, hogy öntölenek a szavazók. Mindenki siet, mindenki elszorítja a helyét.

A 28. SZAVAZÓKÖRZET a volt Ipariskola épületében helyezkedett el. Kézvárosi János és felesége Miskolcra utazott le. Szavazóját és utána az első vonattal utaztak haza. Miskolcra itt szavazott le Kulcsár Ferenc, az MDP városi jtkára, a Népfőnői dalaival listavezetője. Az első szavazó ebben a körzetben Allezky Péterné, Daczy Margit volt: utána Varga Béla jtkával, szelőd következett.

ELŐSZÖR SZAVAZOTT életében Tóth Kálmán farsangi műszaki dolgozó. „Kimondhatatlanul boldog vagyok, hogy szavazhok. Az én szobba jövőm és boldogabb életem is biztosítja a tanács: a békétábori erőm az én szavazatom is.”

A SZÉCHENYI-UTCAI szavazókörzetben Bodnár Andrásné négy gyermekes családja. Balogh Imréné textilgyári dolgozó, három gyermek anyja mondja: — Itt van a Mátyás- és Széchenyi-utca sarkán az új gyermekjásztól kezdve, kicsinosított. A régi rendszer alatt évtizedeken át elhagyott, kopár hely személtároló volt ez a tér. Most a városi tanács jóvoltából egészen új gyermekjásztól, ahol a mi gyermekeink is játszhatnak. És amerre nézünk, mindenütt szociális alkotások a dolgozók érdekében. Ezért szavazunk mi és minden dolgozó a Népfőnői listájára az új tanácsra.

A BETEGEK is szavaznak. Három gépkezelő, sok lovasokcsinár szerette a városban a betegekért és viszi őket a szavazókörzetbe. A klinikán is leszállnak a betegek. Együtt szavaznak a klinikai dolgozók. A rendőrségkar patológus indulóknak hangját, mellégyűléseket már korán reggel a klinikai szavazóhelyiség előtt a várszók. Az orvosok közül Lisztauer Dezsőné szemklinikai adunkus adta le elsőnek szavazóját.

A SZAKÉRETTSÉG tanfolyam 184 hallgatója zászók alatt, énekszóval menő szavazni. Azok a fiatal dolgozók, akik előtt a népi demokrácia megnyitotta a továbbtanulás lehetőségét, a 9. szavazókörzet helyiségében szavazóikkal fejezték ki hálájukat a népi demokráciák vezetői ereje, a Magyar Dolgozók Pártja és a Népfőnői listák.

A SZABADSÁGTELEPI iskolában kis úttörők igazítják útból a választókat, hiszen jobb szavazóhelyisége van az iskola tantermeiben. Kiss Géza, a VI. alkapitány iskolába járó kis úttörő gyors és pontos választókat ad a hozzá forduló felnőtteknek. Vidám kedvvel végzi munkáját, hogy ne lenne vidám, amikor idehallgatnak az úttörő-vasúti szociális munkások a fűtő. Megy ki a vonat Gúhra, ahol úttörő-üldölő épül. Most is egy kis úttörő vezető a vonat... Benj a szavazóhelyiségek előtt hosszú sorban állnak a vagongyári dolgozók és családtagjaik szavaznak itt. Amikor bejárnak szavazóhelyiségük az urnába, idekintenek az ajkukon és a szomuk végigsmogatták az újépült gyárat és lájók az életmunkájukat és csillogó szűz, őtágú csillogást, amit megtartani akarunk jobb és egyre jobb munkájukkal.

ZÁSZLÓ ALATT voltunk szavazni a kolonai iskolában a vagongyári perüljé MNDSE szavazóját. Férjék, vagy ők maguk a gyárban dolgoznak. Most egy-

sleges felvonulásuk kifejezője kemény akaratuknak, hogy munkával és szavazókedvükkel egyaránt harcoljanak a békéért, ötéves jövők sikeréért.

A RÓMAI KATOLIKUS pap-ság is előtérbe szavazni a Vargakert 4. szám alatti iskolába. Hírripi Józsefné textilgyári élmunkás nő itt a szavazó bizottság elnöke. Ő mondja el, hogy Pintér László püspöki helynök, dr. Farkas László, Erdélyi József, Kummergruber Emil, Marosvári Pál, dr. Virág János itt adta le szavazóját.

Bábaszínház és a Csokonai-gimnázium fiataljainak vilám táncot fogadja itt a szavazókat a Varga-utcai iskola előtt.

A SZOBOSZALUTI iskolában a rendőrség kultúrcsoportja szerepel éppen, amikor odaértek. Gönczy Irén szavol egy, a béke megvédésére buzgó, forradalmi haladás verset, majd Balázs László rendőrtiszt harmónikája megszólal és a csaszulakára „ragyog” a jékedv énekkar. Szepessy Lajos rendőrszázados vezényli őket. Ez a refrén: „Hej, miénk itt már a hajalom, használjuk is fel hát! Bljézzük a dolgozóink ügyes-bajos dolgát”. Baricska Erzsébet szavol, ezután a Dunajskák énekel a kórus.

Benj az urnák előtt pedig egymásután jönnek a dolgozók, szavazóikkal a Népfőnői győzelmet segítik. A szavazóbizottságban ott van Meggyesi Pál a Csokonai Színház művésze is.

AZ ELSŐ SZAVAZÓK KÖZÖTT

Háromnegyed hét. A Mester-utcán sietőléptű emberek. Az iskola kapuja zöld ágakkal, vörös és nemzetiszín drapériával díszített.

A nap sugarai csillogó gyönyörű csokolja a dért, amely a hűvös hajnalon eliepte az utca parkjának zöld gyepét.

A friss levegő előzi az álmot az emberek szeméből, akik most a szavazóhelyiség felé sietnek. Nincs még hét óra s már együtt van a szavazószedő bizottság benn a tiszta, világos iskolateremben. Az elnök, Beregszászi Gábor, aki tízenyolc esztendője hivataloság a központi egyetemen. Sok gögös áltudós, professzor előtt kellett hétrét görnyednie, most kihúzza a derekát, amikor felelősségteljes posztját elfoglalja. Püspök Lajosné, a Richter-gyár ampulla-forrasztója arra gondol, mikor a szavazás megkezdődik, hogy a sorban előbük járó dolgozók a szavazatukkal éppúgy erősítik a

békétábori, hogyan ő munkájával is küzd a béke megvédéséért, hiszen a múlt héten is 119 szavazókat ért el. Nagy Ferenc adóhivatali adminisztrátor. Egri László, a Cementipari NV dolgozója és Vida Miklós az Építéskészítő NV üzengazdái osztályvezetője ülnek ott még az asztalánál, amikor belép elsőnek Ifj. Kovács József kárpitossegéd és Kis Lajosné. Ők az első, akik leadják szavazatukat a Népfőnői tanácsvezetőjére, s ezzel a békére, az ötéves jövrre.

A tiszta, fehérre meszelt falakról Lenin, Sztálin és Rákosi Mátyás jölsmert vonásai mosolyognak a szavazókra s a terembe belépő választók tekintete végigfut a Népköztársaság győnyörű címerén, amely alatt ott függ az iskolarádió hangszórója — mikor láthatunk ilyen debraceni iskolában a múltban? — megáll a feleke táblán, amelyen krétával szabályos szép helükkel ott a felírás: Ötéves terv — fejlődő ipar, virágzó falu, boldog nép!

Igen, most Ifj. Kovács József és Kis Lajosné szavazatával valóban a magunk gazdaiával leszünk városban és falun. Erdősödik a népünk egysége és az egység új erő, ad. S a mi erőnk a békétábor ereje is. Az imperialisták veresége lesz a maggyőzelmünk — gondolja az öreg Beregszászi Bácsi, a szavazószedő bizottság elnöke, amikor egymásután adja a szavazókedvüket a választók kezébe. Hogy is mondta a Népfőnői felhívása: Legyen a szavazókedvünk fegyver a békéért vívott harcban az imperialista háborús uszítók ellen... Beregszászi Gábor osztályrendelőtlenül a fegyvereket a piros-fehér-zöld szavazókedvüket a dolgozóknak, akik most az urna elé járulnak. És a dolgozók tudják, hogy élniük kell a fegyver adta lehetőséggel. Szavazataik mind a Népfőnői listákhoz, hogy harcos egységünk ezen a gyönyörű őzi vasárnapon még erősebbé kövessék. Jék a béke védelmére, ötéves tervünk végrehajtására.

AZ IPARISKOLA épületében van a 30. szavazókörzet. Szturma Sándor kenyérgyári dolgozó a szavazószedő bizottság elnöke. Ő mondja, hogy egy óra forgása alatt 176 ember szavazott le.

Most fiatal asszony lép a bizottság elé. Szombathelyi Gyuláné. Megkérdezzük, miért szavazott a Népfőnői listára.

— Minden dolgozó asszony azt hiszem egyre gondol ezekben a pillanatokban. Minden szavazat gyengíti az imperialisták erejét, csökkenti az újabb háború veszélyét. Mi pedig békében akarunk élni. Békében akarjuk gyermekeinket felnevelni. Nem akarunk többé háborúni. Merj csak a béke biztosíthatja a teremő munkát, melyből mindnyájunk számára a szép és boldog élet fakad.

A KALVIN-TÉRI iskolában a 12. számú szavazókörzetben dr. Juhász Gézáné fogad. Egy óra forgása alatt 114-en adták le szavazóját a Népfőnői listájára.

A falon hatalmas piros rózsából fony szív, piros feliratokkal: Egy szívvel, lélekkel harcolunk a tanácsválasztás sikeréért. A szavazószedő bizottság asszonyai készítik ezt a szép dekorációt és büszkék rá, hogy mindegyik szavazó megajló előtt egy pillanatra.

A 40. számú szavazókörzetben a Demkóban is nagy lelkesedéssel folyt a szavazás. Itt adta le szavazóját a Népfőnői listájára, az új tanácsagokra Szűcs András színész is. Mikor a szavazószedő bizottság elé lépett, megkérte, hogy szaváljon egy verset a mai nap jász elejére a szavazók előtt. Szűcs András akkor Nyikolaj Tythonov „Pohárköszöntő” versét mondta el. Mikor az utolsó szavak elhangzottak: „Szűcs András”, a teremben lévő percekig ujjongó lelkesedéssel ünnepeiték a világ békeszerető millióinak nagy és bölcs vezérét. Szóltak, juttettek a béke és az új tanácsok mellet.

A HOMOKERTBEN a 67. sz. szavazókörzetnél a Miskolcra utazott a Petőfi-út melletti iskola Dobó Károly úti ócsapataival találkoztunk. Nagy Józsefné vezette őket. A szavazókból alakult közönség harsányan derült a kis-lányok vidám mókáin és a táncok után a asszonyok öszszesokolták a kisgyermeküket. A npl jancok és indulók mellett az első és előképekkel illesztett csaszulakák volt a legnagyobb sikere.

A kislányok bemutatták a kulákot, aki zsiszikes gabonát akar beszoigálni, de anyai a zsiszike a zsákjában, hogy azok a rakárban megukrói lemasznak a székéről. Így a kulákot leleplezik és méltó helyére a hártóba kerül.

Az Irinyi János fű úttörőcsapat, meg a vagongyári zenekar tartott itt műsort. Homokkerti dolgozó népe vidám hangulatban jöltötte a tanácsválasztás napját.

A KORA DELUTÁNI órákban egymásután érkeztek be jelentések Pinczés Andrásához: a szavazás már a befejeződéshez közeledik. Mire elérkezett az este, az urnák megindultak a választási bizottság felé, bennük a debreceni dolgozók íj és jászrejeknek Népfőnői szavazójával, mind megannyi fegyverrel az imperialisták ellen, a béke megvédésére felszólított 800 millió világ-harcserg katonáinak ereje növekedésére. A debreceni dolgozók szavazatát, amit maga a választás leges hangulata bizosított, ak né, pünk egységét a béke építésére, de ha kell a béke harcos megvédésére.

A város utcáin kigyúltak a fények, de az éviampáknál is jobban világított a lelkes örömmel Győzőt a Népfőnői, győzünk!

„Muzsikáló villamos” és zakatoló öregek

Zeneszótól volt hangos a város vasárnap „Gépesített” zenekarok járták végig a város utcáit. A vagongyári MAV fúvósok felpakoltak egy szürke teherautóra és szinte percek alatt változtatva a rögfontzóit hangverseny színhelyét, hol itt, a város központjában, hol pedig a periferiákon hangzottak patogó indulók. A rendőrszerek tagjai is teherautókra szállva járták végig a város szavazókörzeteit, amelyek előtt tarka zenei műsort adtak. A villamosvasúti kultúrjárájának zenekara pedig egy nyitott villamoskocsin haladt végig a városban, sorbavéve a nagyeredű fővonal után a mellékvonalakat is. Amerre csak ment ez a „muzsikáló villamos”, mindenütt megálltak az emberek és mosolyogva nézték hall-

gatták a villamoson koncertező zenekart. Énekszó szállt a város utcáin reggeltől késő estig. Hét óra után már egymásután robbogtak az utcákon, amelyek az első sietőléptű szavazókkal voltak tele s különböző kultúrcsoportokat vívó autók, az üzemek dolgozói zászokkal, képekkel, táblákkal díszített teherautók tetején messzehangzó énekek közszóntették az ünnepet. A honvédség egy vadonatúj teherautójáról is büszkén, keményen szállt az ének: „A békétábor leggyőzeletere!” — fiatal honvédek ajkáról áradt a dobogó ütemű dal s visszhangzott tőle a Vörös Hadsereg útja.

Dalolt, táncolt az ifjúság is ezen a gyönyörű ünnepen. Az egyetem ifjúság dalát vitte a friss, októberi szél az utca ele-

jén és a végéről már felelt a Vöröskereszt ápolónői tanfolyamnak válasz-dala. Kis úttörők vonultak egy másik csapatban „ajkukról új nótá csendült...”

A szavazókörzetek előtt a zakatoló-nóta jölsmert dallama hallatszott mindenütt. Az ifjúság dallal, fűccal köszöntötte a felnőtteket, akik most az 5. jövők boldogabbá tételére adták le szavazatukat. A kortácban bevették az idősebbeket is, akik elszakadt a fiatalok heve s bizony botladozó lábbal is, de beálltak a táncoló ifjak körébe, s együtt járták velük s fújták a kedves dalt.

Igy állt be az öreg, őtholdas Huszár Újvári László is a Bellegelón a kor-dorosi csárdában lévő szavazókörzet előtt holddagan táncoló parasztfiatlok közé.

Traktorosaink fokozzák munkájukat a békekongresszusra

Ahhoz, hogy a dolgozó parasztság idő előtt, a tanácsválasztás napjánál hamarabb befejezte az őszi szántás-vevését, megyn hozzájárult a gépállomások jó munkája és hathatós segítsége. — A gépállomások dolgozói minden erőfeszítéssel arra, hogy az egyénileg dolgozó parasztság nek éppen úgy, min a termelőszövetkezeti csoportok számára idejében és jó minőségben elvégezzék a szántás-vevési munkát. Az ország gépállomásai, így a hajdúbihariak is teljesítették, sőt, újteljesíteték vállalkozatukat és október 22-én előtt elvégezték a szántás-vevési munkáját. A gépállomások versenyben munkálkodtak a dolgozó parasztság támogatására. A megyei központi versenyében Hajdú-Bihar gépállomásai az élcsoportban vannak: Szolnok halad az élen, őszit

tervét 70,9 százalékban teljesítve, második Békés 61,3, harmadik Hajdú-Bihar 60 százalékban. — Hajdú után Csongrád következnek, sokkal hátrább Fejér, Győr, Pest, Somogy Komárom s több megyék. A brigádok versenyében jól áll a hajdúböszörményi gépállomás Kiss brigádja 128 százalékos teljesítményével. A legjobb traktoristák között sok a debreceni és hajdúbihari megyei.

A traktoristák versenyében Konyári Gábor Debrecen, új tanácsilag 173 százalékkal második — és Tóth János fegyvernek 177 százalékkal. — Negy Ferenc debreceni traktoros is az első négy között van 168 százalékos igen jó teljesítményével. — Hajdú-Bihar traktorosai közül sok áll az élcsoportban, az első húsz traktorista között.

Hajdú-Bihar traktoristái most fokozzák munkatelményüket november első napjaiban tartandó országos békekongresszus tiszteletére. A hajdúbihari gépállomások között még jobban előre lendítik a versenymozgalmat, az ifjúsági brigádok, ifjú traktoristák különösen ki akarnek tenni magukat.

Csiszár Jánosné készül a békekongresszusra...

Dolgozó népünk vasárnap a béke megvédésének harcában új győzelmet aratott, egységesen áll ki az igazságot, a béke ügye mellett. De máris új feladat áll a dolgozók előtt: november 4-én és 5-én lesz Budapesten a magyar dolgozó nép más-ik országos békekongresszusa. Erre munkájának fokozásával készül munkásosztályunk, a dolgozó parasztság és az értelmiségnek minden néphez hű fia.

A békebizottságok tagjai mutatnak jó példát. A dohánygyár békebizottságában dolgozik Csiszár Jánosné élmunkás. Vállalkozott a békekongresszusra való előkészületről. Feljajította, hogy termelési eredményét a békekongresszusra négy százalékkal emeli.

Csiszár Jánosné példáját követették a dohánygyári békebizottság több tagjai is.

A polgári járás nyerte erre a hétre a megyei tanács vándorzászlaját

A hajdúbihari megyei tanács — mint ismeretes — gyönyörű vándorzászlójú tüzött ki az őszi mezőgazdasági munkákat legjobban elvégző járások kiün-

tetésére és jutalmazására. A hegyi munkatelmény elvégzése mindíg az a járás nyerte a vándorzászlót, mely a legjobb hegyi teljesítményt nyújtotta. Véglegesen az a járás szerzi meg a szép vándorzászlót, amelyik a legtöbb héten szerezte meg azt. Az őszi mezőgazdasági munka szántás-vevését, betakarítást minél előbb és minél jobb, minőségileg is kiváló elvégzéséért kippja hétről-hétre egy hegyi időtartamra a megyei tanács vándorzászlaját a nyertes járás. A versenyszellemet is fo-

kozni kívánta a vándorzászló kitűzésével a megyei tanács. Első ízben a múlt héten fejtte oda a megyei tanács a vándorzászlót, akkor a Biharkezesi járás volt a legjobb. Most a polgári járás bizonyult a legjobbnak, a legmélőbbnek, hogy egy hétre megkapja a zászlót: az őszi szántás-vevési munkákat leg hamarabb a polgári járás közegei végezték el 100 százalékban és ezzel a szép teljesítménye megelőzték a megye összes járásait és városait.

A NAGY OKTÓBERI SZOCIALISTA FORRADALOM ÉVFORDULÓJÁRA

befejezi első tervét a Richter-gyár egy üzemsze

A Richter-gyár dolgozói felbuzdulva a tanácsválasztásokra tett felajánlások sikerén elhatározták, hogy a jelenlegi termelési szintet továbbra is megtartják, úgy dolgoznak, hogy november 22-re évi tervüket befejezik. Terve felül pedig egymillió forint értékű gyógyszer gyártanak.

November 7-re, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33.

évfordulója a galenikus üzemsze teljesíti ezévi tervét. Felajánlották, hogy a negyedik negyedév önköltségét az első fél-évihez viszonyítva három százalékkal csökkentik, ami ötmé- ezer forint megtakarítást jelent. Az élenjáró dolgozók, a műsziakkal karöltve vállalták, hogy évvégére a lemaradók is elérk a száz százalékot. Ennek érdekében az injekció-gyártásnál meg-

indult egy szakmai továbbképzési folyamat.

A tanácsválasztásokra tett felajánlás során Sánta Erzsébet, Kun Sándorné, Istók Ilona, Kovács Lászlóné, Hadházi Ferencné, Nagy Júlia végzett jó munkát. A Richter-gyár dolgozóinak a felajánlás előtt 105,6 százalék volt az üzemsze a felajánlás teljesítésekor pedig 109,7 százalé-

Előre a mélyszántás sikeréért!

Hajdú-Bihar megye dolgozó parasztsága teljesítette vállalt kötelezettségét, a tanácsválasztás napjára tett felajánlását: egy nappal a határidő előtt 100 százalékosan elvégezte az őszi szántás-vevését. Az őszi vevés befejezésével tett hitet a béke, az öt- éves építő terv mellett a dolgozó parasztság. Győzelmi jelentést adott ki a hajdúbihari dolgozó parasztság: távratban jelentet-

ték Rákosi Mátyásnak, a magyar nép szeretett vezérének, hogy átérve a tanácsválasztás jelentőségét — idő előtt befejezte az őszi szántás-vevését.

Ugyanakkor ígéretet tett a megye dolgozó parasztsága, hogy fokozott lendülettel dolgozik az őszi mélyszántás, a takarmánybegyűjtés teljesítéséért, fokozzák a kukorica és burgonyabegyűjtés munkáját.

A dolgozó parasztság Hajdú-Bihar megye minden részében hozzájárult a mélyszántás elvégzéséhez, hogy a tavaszi vevés alá előkészítse a talajt. Az ünnep a tanácsválasztás napja után újabb lelkes munka vár a dolgozó parasztságra, amely teljes lendülettel végzi az őszi mélyszántást. Debrecen dolgozó parasztsága is fokozza a teljesítményt, nem akar lemaradni és az utolsó percben behozni a hátrányt.

A megye több közepes és kisparaszt már elvégezte az őszi mélyszántást, példamutatón járnak elől.

Magyar nyelvtudósok háromnapos vándorgyűlése Debrecenben

A Magyar Nyelvtudományi Társaság október végén háromnapos vándorgyűlést tart Debrecenben. A Társaság fennállása óta ez az első alkalom, hogy vidéken rendeznek tudósok részvételével vándorgyűlést.

Ennek a vándorgyűlésnek célja lesz — kaptuk a felvilágosítást —, hogy az időszerű nyelvtudományi kérdéseket megvitassák. A nyelv- és nyelvtudományi Szótárunk közel 50 éves és már sok részében elavult. Most jelenik meg az új helyesírási szabályzat, amely a régivel könnyebb fogalmazású, háromszoros szóanyagú, egyszóval a közönsé-

get sokkal jobban szolgáló változatú lesz. Készenlőben van Nehézipari Szakszótárunk is és megindultak a Magyar Nyelvtudományi Szótárunk gyűjtései is. A jövő évben megjelenik a Magyar Ertelmező Szótár, amely a magyar köznyelv szókincsét, elsősorban a legújabb fejlődésünk szóanyagát adja meg pontos jelentésekkel, példákkal megvilágítva.

Ertesülésünk szerint a debreceni vándorgyűlésen szakelődások és a nyelvészeti terülről szóló beszámoló mellett két előadás is elhangzik és Sztálinnak a nyelv- tudomány egyes kérdéseiről írt cikkét is megtárgyalják.

Fél órával a szavazás megkezdése után leszavazott Dancsháza

Dancsháza szorgalmas, dolgozó parasztsága, ügyeit eddig a szomszédos Biharördáról intézték. A tanácsválasztás után Dancsháza új közigazgatást kap, a nép legjobb fiait, a sajátmaguk választotta tanácsstagok intézik a dancsházi dolgozók ügyes-bajos dolgait.

A dancsháziak közelről látták a bihartordaiak jó munkáját, résztvettek az országos versenymozgalmak elindításá-

ban, élen jártak az őszi munkák jó elvégzésében. Dancsháza most például mutatott. Ugy fejezte ki háláját, köszönetét a Párt, a népi demokratikus kormányzat iránt, hogy a dancsházi dolgozók fél órával a szavazás megkezdése után mind leadták szavazatukat.

Örömmel volt a szavazás Dancsházán: ünnepi dísz öltözt a kis község, ünneplőbe öltöztek a dolgozó paraszto-

és zászlók alatt zene- és ének- szóval vonultak fel a szavazóhelyiségek elé. Rendben, fegyelmelzetten, öntudatosan várokoztak és lelkesen, gyorsan folyt a szavazás a Népfrent jelöltjeire. Büszkén jelentették a győzelmet, a szép eredményt: Dancsháza minden szavazója leszavazott...

5 oldal 1950 október 24.

Egyéni, levelező oktatás az agráregyetemen

Az Agrártudományi Egyetemen és a Mezőgazdasági Akadémián — új rendelet értelmében — be- kell vezetni az egyéni, levelező oktatás rendszerét. Az 1950—51. tanévben az egyetem mezőgazdaságtudományi karán kell folytatni egyéni oktatást, melyet a későbbiek során a többi karokra is ki kell terjeszteni.

Az egyéni oktatás célja, hogy a mezőgazdasági termelési, oktatási, igazgatási és egyéb feladat- ellátó dolgozók, elsősorban munkások és dolgozó paraszt- ká- derek részére — a termelő munka folyamatos elvégzése mellett — felsőfokú mezőgazdasági szak- képzést és ennek megfelelő képzést nyújtson.

Az egyéni tanulásra való alkalmasságot felvételi vizsga alapján kell elbírálni. A felvételi vizsga a földművelésügyi miniszter indokolt esetben fel-

mentést adhat. A felvételhez iskolai előképzés nem szükséges. Az egyéni tanulók az előírt vizsgák sikeres letétele után egyetemi, illetőleg akadémiai képzést és erről oklevelet kapnak.

Lényeges része a rendeletnek az az intézkedés, hogy a munkáltató az egyéni tanulásban résztvevő dolgozó részére tanulás céljára a rendes munkaidőből heti 8 óráig terjedő fizetett munkaidőt engedélyezhet vizsgák előtt uedig köteles a dolgozóknak a rendes szabadságot felül két hét rendkívüli szabadságot adni.

Ezzel a rendelettel lehetőség nyílik arra, hogy az állami gazdaságokban vagy másutt dolgozó teheresek — az egyéni tanulásra kedvet érző dolgozók fő iskolai képzést nyerjenek magántanulás útján.

Tanárokká képzik tovább az általános iskolai tanítókat

Nagyfontosságú rendeletet fogadtak el az elmúlt napokban a minisztertanács az általános iskolai tanítók továbbképzése tárgyában. A rendelet szerint az általános iskolai tanítók általános iskolai tanító oklevelet szerezhetnek.

A továbbképzés célja a szakszerű tanításra képes olyan általános iskolai tanárok képzése, akik ismerik a társadalom fejlődésének, az osztályharcnak, a proletárdiktatúrának és a szocializmus építésének törvényeit és akik a marxi-lenini-sztálini alapvető ismeretek birtokában társadalom- és természettudományi felkészültségükkel valóban alkalmasak arra, hogy a munkásosztály, a dolgozók államának új típusú szocialista emberét neveljék.

A továbbképzés időtartama három év. Ennek során a tanítók három egymást követő nyári szünetben hat-hat hetes bentlakásos tanfolyamot végeznek, az egyes tanfolyamokat követően egy-egy beszámoló konferencián vesznek részt. Az első nyári tanfolyamot követő egyévi önálló tanulás után első alapvizsgát, a

második év után második alapvizsgát, a harmadik év után pedig általános iskolai tanári képesítő vizsgát tesznek. Az alapvizsgák letétele előfeltétele a következő tanfolyamon való rész-

vetésnek. Azok, akik az általános iskolai tanári képesítővizsgát sikerrel letették, általános iskolai tanári oklevelet kapnak, amely a pedagógiai főiskola elvégzése után nyert tanári oklevéllel azonos elbírálás alá esik.

A tanfolyam díjtalan, a hallgatók teljes ellátásáról, valamint a tanfolyammal kapcsolatos egyéb költségek fedezéséről a vallás- és közoktatásügyi miniszter gondoskodik.

Itt közöljük hogy az 1947-ben életrühótt szaktanítói tanfolyamok az ének- és testnevelési tanfolyamok kivételével megszűnnek. Ezeket a tanfolyamokat a szükségletnek megfelelően általános iskolai szaktanári tanfolyamokká szervezik át. A rendelet intézkedik arról, hogy azok, akik az ilyen tanfolyamokon résztvettek, milyen módon kapcsolódhatnak be az új tanfolyamokba.

SZÍNHÁZ

Hétköznapok hősei

Lehetőleg észre nem venni azt a förtelen, voralú fejlődést, mely a Csokonai Színház idei műsor-tervét és annak eddigi megvalósítását jellemzi. Ahogyan színt, színtünk a régi színjátszás káros behatásaitól fokozatosan tisztulni úgy erősödik bennük az új iránti szerete, és ez a szerető gondolkodás látszott meg vasárnap, a társasválasztás napján a Hétköznapok hősei színelőadásában is.

Az első felvonás színpadképe már kezdetől megteremtette a Martján-komédiák pihenőhelyének hangulatát. Ambrózi Iván a helyszínen. Díjgyőztes tanuló-mányozza a Martját, a munkások életét és munkakörülményeit. Így látványos és jó pszichikai hatású díszletei, kifejező és alkalmas kezelet adták a színpadi játéknak.

1949-et írunk. Munkaversenyben peregnék az üzemekben a társak, zakarol a gőzkalápcsó, dohognak a nagy kőhöz és kelepencek a lendkerekek Ugrásszerűen emelkedik a termelési grafikon a nagy vesgár minden osztályán. Csak a Martjánban áll a termelési vonala, konokul és állhatatosan a 101 százalékon.

"Nem is lehet feljebb emelni ezt a számot. Abszurdum!" — mondja a főmérnök. "Mégis újítás kell!" — szól Duni munkásigazgató és keze ökörbeszurul.

A terv elkészül. A komédiában 35 tonna nyersvas, kerülne a régi 30 helyett az előrelendítendő a termelés. És a terv meg is lehetne valósítva. De ez ellenség, az imperialista ügyvédek még a gyárak kapuin belül vannak.

A drámai összekötőzés erős. A bátrakkal, a haladókkal szemben ez ellenség egész arzenálját vonultatja fel az iró. A küzdelem sorsa vízszint már eldőlt. A főmérnök szemérmelomharca van kárhagyatva, mert tulajdonképpen már a felzárkózás pillanában jött meg 35 tonnára az igenlő válasz. A terv már akkor készen állott. Csak a kálvária. Ezt teték meg Dunáék. Azok a csodás rajtolt erők, melyek dolgozó népünkben gyökereznek és melyeket a Szovjetunió dicsőges hadserege szabdított fel, a Martjánban is becsülettel megvívják a nagy győzelem utáni csatározásokat. Legyőzték a makacs ellen-ségeit. A Martjánban is szabad lett az út a többletermelés a szocializmus felé.

A Csokonai Színház együttese valóban hőseket formált a Martján-munkásokból. A színelőadás alkáltságában elsőnek Köröztől István meggyőző és emberi játékszerűségei kell megemlékeznünk. Egy percig sem volt ön-célú, mégis jelenésével felelő irányult a figyelem. Így mutatja meg az öregedő, de mégis fejlődő munkás arcát a maga nyugalmaiban, aki nem fél az újításból, ő maga is kész érte harcolni, szorgalmát a haladás szolgálatába állítani. Bicskei Károly Duni János munkásigazgató szerepében a darab egyik legszebb színelőadását adta meg. Erőtel-

jes és dinamikus szavai lendületes agitatív erővel hatnak, de főbbet kellett volna megmutatnia az egykori Martján-munkásokból. Téri Árpád jól formálta meg az alattomos, munkásügyi öb. népi előszókat főmérnök igazgató arcát. Az ellenség egyik legveszedelmesebb típusát állította életre, mérlektartó és újszerű színészi eszközökkel. Alkáltságának erőssége főleg abban rejlik, hogy a külsőségek csábító szerepében nem nyúlt az olcsó hatásvadászathoz.

Zelenai József ragyogó példáját mutatta az epizód szerepekben való tökéletes színészi helytállásnak. Nüanszolójú kidolgozott alakítása nemcsak precizitást, de kiváló színészi képességeket is árul el. Ugyanez vonatkozik Novák Istvánra, aki nek szívesen átvilágított az új írt színelőadás iránti mélyszéles szereteit és a hozzávaló hivatottság is. Vajda Dezso pompásan karrikirozza a bürokráciát. A "veveségség" előjelen túl az ellenség arcát is megmutatja a nyárspolgári álarc mögött: tehát ellene is harcolni kell. Sel-meczi Mihály alakításában sok tehetség, őszinteség és átélés rejlik. Bartha József rövid szerepében jól ábrázolja a munkások közt élő, de nem egyenes jellemű művezető típusát.

Spányik Éva második felvonásbeli jelenetével hamis és erőszakolt hangulatot hoz színpadra. Ezzel a beállítással viszont a rendező hibáztatjuk elsősorban. Egészben véve jó, de jobban hozzá kellett volna melegennie szerepéhez és ezt csak az első felvonásban sikerült elérnie. Angyal Sándor szíves és nem sugározza a párttitkár erős jellemét, a színpad Ferenccé ezáltal a fűzőt játékoság hevíti. Mozdulatában, mondásban sokszor a "Mélyszánás" Bak Jókája szólal meg. Zámori László kölőben erőteljes és elhejtelen a rábírói feladatok súlyai alatt. Szentesi János játékaival sem értünk egyet. A harmadik felvonás jelenetei főbb őszinteségei követelnek. Solty Berta alakításában törekszik arra, hogy kiválassa hangulatjait: Mennyire nem kívánatos egy volt m. kir. hivatásos örmester a munkás legfontosabb frontszakaszán. Szavai Lajos könnyen oldotta meg feladatát. Veszprémi László fardát és erőteljes ott, amikor az elvárások kell megmutatnia az új mérnök jellemében. Kossuth és József rövid megjelenésével kitűnő színfolt. Jó kiegészítő az előadásnak Komlósi András, Kürtösi Ákos és Csabai János. Szűcs András első nagyobb szerepében nem maradt adósság a jó színészi alkáltságban. Nagy Sándor is színészi képességei javával szorgálja az előadás sikerét.

A rendező nem végzett kiegyensúlyozott munkát. De a harmadik felvonásban már lendületes színpadi játék kerelkedett.

HÍRDESSÉN
a „DEBRECZEN”-ben!

HÁZASSÁG LEVELEZÉS (1)
FELESGUL vennék 50 éves oly özvegy anyanyt, akiknek egy család háza van. Jellege: „Dolgozó iparos”.
1-299

ÁLLÁS (2)
KIS háztartásba főnőként beállás mindenestül fel-felgatók Kossuth u. 65.
2-288

RUHÁZAT, CIPŐ (6)
BUNDÁJÁT alkáltságos divatos formára. Kátolca Vilmos színművészeti Irha és borkabafestés, Simonty u. 2. 10. 28. — 6-306

GÉP MŰSZER (11)
ELADÓ egy nehéz hóvarró gép Hajdúbeszteremny. Jókai u. 33. 11-308

GAZDASÁGI ESZKÖZ (7)
HASZNÁLT szekér és kocsik, deka, becsült szék, kerekű, kocsik, kocsik, fűrészek vasalatlan, új szék, kutyagyő, öntővas, kőzet, kádak, boroshordó, nem használt ablakszárnyak apró gazdasági szerszámok eladók, Kossuth u. 65. 7-289

JÁRMŰ (12)
ALIG használt gyermek sportkocsi eladó. Hornok u. 29. sz. 12-297

VEGYES, ADÁS-VÉTEL (14)
ELADÓ asztali tálhely eső-vekel, konyhakredenc, hokedi asztal, függönytartó, virágállvány. Nyil u. 97. 14-204

DEKORÁCIÓS BÉTŰK káphaték Városháza úja 38., udvarban halra 10. 28. 14-307

LAKÁS, LAKÁSCSERE (15)
FÖBERLETT, alberteti, farsbereti lakásokat Gálosnyul Bútorozott szobák (Gálosnyul, Kerecsnek, eserdekek) kisebb, nagyobbakat Gálosnyul Beköltöhető család-házakat adnak, vesnek Gálosnyul Beköltöztetők 2. T. 34-20. 15-276

KÖZPONTIFÉTESÉS kértóbat, komortálit egyezőséért, eserde, Papp, nősziabó Szent Anna 12. 15-293

ÜZLET (18)
WERNER férdívatüzlete-met áthelyeztem a nagytrafik mellé, Városházate-útja 30. 10. 28. — 18-305

INGATLANFORGALMI IRODA (22)
ELADÓ házak beköltözésel, áradó, 1 szobás konyhás lakás Hóly János úton, 2 szobás 200 négyzetméter szobával építési utca házba. Ilyek, Zuga u. 6. 22-301

VEGYES (25)
GRAFOLÓGUSNO minden egyén iratból pontos analízist nyújt Széchenyi 19. 25-290

KISCAZDA PART TISZANTULI NAPILAPJA
CSEKKSZAM: 61 006 Felolós szerkesztő és kiadó: KISS ISTVÁN

Szabados Lapnyomda
az örege 28. u. 1. Felolós vezető: Bátyás János

Hírek

DEBRECENBEN NYOLC FOK HIDEG VOLT

Közép- és Kelet-Európát hűlő, sarkvidéki levegő ár szította el. A Szovjetunióban ennek hatásaként vált. Középen, csapadékos az időjárás. Nyugaton enyhe tenzori felhullámok elcsúszoztak a térségi időjárás ki-alkulását. Hazánkban vasárnapra virradó hajnalban ismét erősebb éjszakai lehűlések voltak, amely során Debrecenben, Tatabányán és Túrkevény 8 fok hideget mértek talajmentesen. A nap-ai hőmérséklet átlagban 10-13 fok volt.

Várható időjárás: Mészkét szél, keveset hűlő, főleg nyugaton ködképződés, erős éjszakai lehűlés, többfelé esősorban keleten — így, a nap-ali hőmérséklet alig változik.

Atadatok rendelkezésnek a bal-mazlári városi börtönben a nyírdudnyai tüdőbetegszoba intézetét. A két intézményt Oláh Imre a debreceni járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke adta át ünnepélyes keretek között a közér dolgozóknak.

Öngyilkosság követett el Hajdúbeszterem Márton László 28 éves földműves, Zsolós utca 28. szám alatti lakos, ezután a mesterszerendára rátalált magát. Mire felesége rátalált, már kiszáradott. Tetőtér idegészoromlása és betegsége miatt követte el.

Minden hétfen, lehetőleg szerdáiig vásárolj meg jótéselvényeidet!

Feketén vágott le Erdélyi Mihály fillopi lakos egy négy hetes bilabor-út Ádám György fillopi lakos egy négyhetes útszabóját vágott le vára-josi engedély nélkül. — Holica József fillopi lakos 80 kilós sertést vágta le feketén. A feketevágók ellen megindult a büntetőeljárás.

Mozes Ivan állatorvos rendelését Arany János u. 29. sz alatt meg-kezdte.

Cyümöcsfaemetele eladás a Debreceni Kertészeti állomány elnökségét nemessé fertőzéstől mentes gyümölcsfa-emetek eladását mekezdte a Borszormányi út 64. sz. alatti lakosában. Nagy választék az összes fajta-kaiban. — Szakszerű felvilágosítást díjtalanul ad.

VIG

4, 6, 8 órákor!

BÉKE

Fél 5. fél 7, fél 9 órákor!

Szerdáiig bezárólag!

Berlin eleste

II. RÉSZ.

METEOR

3, 5, 7 órákor!

Csehszlovákfilm!

Debrecenben először:

NAGY ALKALOM

A Hortobágyi Állami Gazdaság új vezetője Márton Vince, a Magyar Dolgozók Pártja debreceni városi párt bizottságának tagja lett.

A Pártiszervezetek, üzemek, közintézetek Diskoszorú, eokor, díszítési növény-nyag szabványosított jutányos áron, elsőrangú kivitelben beszerezhetik a Debreceni Kertészeti „Rózsa” virág-csarnokában, Kossuth u. 3.

Mely fajda'ommai tudat-juk hozzá a legdrágább tet-ter

Uzonyi Irma

Volt övénő hosszú szeszvesztés után elhunyt. Temetése ked-ven du. 3 órákor lesz a Köztető II. A. ravatalozó, termébe. Gyászolók: porig süjtött testvérei. Lakás: Petőfi u. 25. (Gyászlap helyett is.)

SPORT

Debrecen sportolói az elsők között szavaztak

Nemzetiszínű és vörös zászlókat lengeett az évi szél vasárnap reggel Debrecen utcáin Unnep öbe öltözött a város. A szavazás napja Unnepi len-lettel mindenki számára, mert ezen a napon évszázadunk bekéne, dolgozó népként legjobbjaira szavaz-tunk.

A korai reggeli órákban a sportolók is ott voltak a szavazóhelyiségek előtt Debrecen sportolói reggel 9 óra már valamennyien leszávaztak. Né-mény Gyula a stockholmi birkozo-viágabajnokság harmadik helyezette a Pacsirta utóan a 35-ös szavazókör-ben reggel 7 órakor elsőnek adta le szavazatát.

Bőliógan és büszkén adtam szavazatomat a Függetlenség! Nép-írent jelölésre — mondotta a szava-zás után — mert tudom, hogy ezal-ötveze tervünkre és békére szavaz-tam. Bekébeben lesz még virágzóbb a sportéletünk és én mint épsportoló a tanácsválasztások után munkahelye-met még több és jobb munkával ké-ményezem a novemberi békékonferen-szusra. Debrecen sportolói, amikor leadták szavazataikat, sportvezetőikent gyűlkezték és felvonulásokat tartot-tak Színpompás csoportok jártak a városi sportolók ajkairól a telek uszáj zongtek, arcukról öröm és vi-dámság sugárzott.

A SZOVJETUNIO FERFI ÉS NŐI EGYÜTTESE VERETLENÜL NYERTE A RÓPLABDA EURÓPA-BAJNOKSÁGOT

Szóliában vasárnap este fejeződött be a II. róplabda Európa-bajnokság, amelyet egy a nőknél, mint a férfiaknál a Szovjetunió nyert meg.

Minden mérkőzésükön győzött meg. Minden mérkőzésükön győzött meg. Minden mérkőzésükön győzött meg. Minden mérkőzésükön győzött meg.

A magyar csapatok közül férfi együttesünk szerepet jobban női csapatunk az utolsó helyen végzett. Ugy férfi mint női csapatunk telkesen kiűzött, jól játszott és az Európa-bajnokságon látottakat hasonlítva minden bizonnyal az előkövetendő

NYOLC NAP ALATT HÁROM MÉRKÖZÉST JÁTSZIK A D. LOKOMOTIV

Vasárnap a magyar-osztrák mérkőzés napján az NB II-ben rendezett forduló játszanak le a D Lokomotiv nehézségek között áll Percecsé utazik az együttes. Innen már tért haza a debreceni együttes fájó emlékekkel.

A vasárnap mérkőzés után november 1-én, szerdán kerül lejátszásra a szeptember 3-án elmaradt Sajtószent-peter elleni mérkőzés. Ezt a találkozót Debrecenben rendezik, November ötödik, jövő vasárnap a Kerámia Jón Debrecenbe bajnoki mérkőzésre.

Uj úszónemzet

ezzel a címmel írt legutóbbi cikket a francia „L'Équipe” című sport lap. A 4x100 méteres női vegyesváltóban elért új világrekordot és a magyar úszók kaprazatos eredményeivel foglalkozik a lap és azt írja hogy „új úszónemzet” létezik és a női úszóportogán.

A magyar úszók valóban csodálatos eredményeket értek el. Novák Éva új világrekordot 4x100 méteres váltóba ejtve a nyugati világ búzósó sportvezetőit, mint a kapitalista kiszakmányokos alatt sínylő sportolók. Két világrekordot, két Európa-ösztösöt, 8-amos országos östösöt állítottak fel a magyar úszók és a tanácsválasztások hatáteletere teti felajánlások valóban sikeres volt.

Kitűnő a magyar 4x100 méteres férfi gyorsváltó új Európa-ösztös is: 3:53.2. A váltóban Szilárd érte el a legjobb eredményt, 100 méteren 58.8 m-t úszott. Ez új magyar östös lett volna, ha Szilárd elsőnek úszik a váltóba. Szilárdra mi debreceniek büszkékké vágyunk, mert ő a negyvenes évek elején itt kezdte úszni és mint tehetséges versenyző került fel Budapestre. Tumpok 100 méteres pillangóban 1:07.8-at ért el, ami csak másodperccel gyengébb Moskov világszűcsénél.

Két feljálal!

A sok meglepetés miatt ismét nagy nyeremények voltak az eheti lotófor-dulóban. Tizenkét találat mindössze ketten értek el ezek fejtéknek 38.810 forintot kapnak. Tizenegy találatos szelvény 18 db volt, ezek tulajdonosai 4310 forintot nyertek. Tíz találatos szelvény 125 dbt akadt, ezek nyere-ménye fejtéknek 600 forint.

Gyarmati Olga kitűnő esúcsel nyerte az ötróba-bajnokságot. A női atletikai ötróba-bajnokságot most fejték be a azt Gyarmati Olga nyerte új országos esúcsel, Gyarmati Olga 4157 pontot szerzett, az egyes számokban az alábbi eredményeket érte el: súly 9.10, magpa 125, 200 méter 25.7, 80 gát 11.6, távol 54.9.

A D. Honvéd

vasárnap dében 12 órákor játsza le mérkőzését a nagyváradi stadionban a Tiszamenti Víziuműpítő ellen, mert dél-után 2 órákor a magyar válogatott atletikát versenyt rendezik meg. Ezen az atletikai versenyen hosszú időt után ismét láthatja a salakon Debrecen közönsége Gyarmati Oligát, a világhírű magyar atletikát, aki várócsúcs szűcsét. Gyarmati kívül Németh Imre, Homonnay, Garai, Várzezi, Kálos, Egri Lenke Szeheni és a többi nagyváradi Debrecenben lesz.

Magyarország—Ausztria

nemzetek közötti válogatott labdarúgó mérkőzés rendeznek vasárnap Budapesten. A magyar csapat legutóbb Bécsben versenyzett az osztrák, kőtől és a vasárnapi találkozót minden eddiginél érdekesebb küzdelemként ígér. Debrecenből különvontat megy a mérkőzésre.

Szécs Cuszav szövetségi kapány és Mandik Béla másodképiány hűfőn őz szeallították az osztrákok ellen Budapesten szerelő A. és Bösbén, szerepük B. válogatott labdarúgó csapatokat.

A válogatott: Grosits — Kovács II. Börsei, Lantos — Kovács I., Bozik — Sándor, Kocsis, Palócs, Puszkás Csizbor, Tartalics: Henni, Buzanszki, Nagyamaros és Hudekúti.

B. válogatott: Celler — Rákóczi Nagy II., Kónya — Vadász, Bányai — Budai II., Keszthelyi, Marsovari, Tóth (Csénel), Tóth (Dózsa), Tartalics: Ruzsa, Fábán, Zakariás, Csordás (Vasas).

A Budapestre játszó osztrák A. válogatott összeállítása a következő: Ausztria A.: Zeman (Rapid) — Rökki (Sportklub), Happel (Rapid) — Hanappi (Wacker), Ocwirk (Austria), Zwasi (Wacker) — Mechner I. (Austria) Decker (Vienna), Wegner (Wacker), Stojaspal (Austria), Aurednik (Austria).

Kerületi I. osztály

Női:	1. Szovjetunió	5 15: 0 10
2. Lengyelország	5 12: 4 8	
3. Csehszlovákia	5 10: 6 6	
4. Bulgária	5 6: 11 4	
5. Románia	5 4: 14 2	
6. Magyarország	5 3: 15 2	

Férfiak:

1. Szovjetunió	5 15: 0 10
2. Csehszlovákia	5 12: 6 8
3. Magyarország	5 9: 9 6
4. Bulgária	5 10: 10 4
5. Románia	5 4: 13 2
6. Lengyelország	5 3: 15 0

Magyarország—Ausztria

A Budapestre játszó osztrák A. válogatott összeállítása a következő: Ausztria A.: Zeman (Rapid) — Rökki (Sportklub), Happel (Rapid) — Hanappi (Wacker), Ocwirk (Austria), Zwasi (Wacker) — Mechner I. (Austria) Decker (Vienna), Wegner (Wacker), Stojaspal (Austria), Aurednik (Austria).

A Csokonai Színház labdarúgó csapata, amely az alapfokú bajnokság egyik csoportjában indult, csoportelső lett. Utolsó mérkőzését a Tancsics Cipőgyár ellen játszották a színezék és 6:1 (2:0) arányban győztek. A gólok közül Kautsky harmat, Zeidler kétet T. Szabó pedig egyet lőtt. A Csokonai Színház minden mérkőzését meg nyerte, a csapat gólaránya: 31:1. A legtöbb gólt Kautsky lőtte, nem kevesebb mint 19 alkalommal szállt labdáról hátába a labda.

November 12-én rendezik meg Szóliában a bogár—magyar válogatott labdarúgó mérkőzést.